

SP36/4/I-VIII/25/26

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 36
im. Juliana Tuwima
41-800 Zabrze, pl. Warszawski 6
tel. 271-59-89
ID 000727417, NIP: 648-11-02-348

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny

Szkoła Podstawowa Nr 36 im. Juliana Tuwima w Zabrzu

„Dziecko jest wspólnym dobrem rodziców i szkoły”

Wstęp

Wychowanie to wspieranie dzieci w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Pierwszeństwo w wychowywaniu dziecka mają jego rodzice lub prawni opiekunowie, rolą szkoły oprócz jej funkcji dydaktycznej jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej roli rodziny. Celem ogólnym wychowania jest wszechstronny rozwój osobowy uczniów, ich zdolności umysłowych oraz fizycznych, a także zainteresowań i talentów.

Szkolny program wychowawczo – profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej nr 36 im. Juliana Tuwima w Zabrzu opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynika on z ankiet przeprowadzonych wśród społeczności szkolnej. Treści programu są spójne ze statutem szkoły, szkolnym zestawem programów nauczania, uwzględniają wymagania opisane w podstawie programowej i w wewnątrzszkolnym systemie oceniania. Działalność wychowawcza i profilaktyczna szkoły musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jaki i priorytety edukacyjne państwa.

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2024 r. poz. 986)
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2025 r. poz. 881).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (teksty jedn.: Dz.U. z 2025 r. poz. 1043)
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2024 r. poz. 1162).

- Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach. (Dz.U. 2013 poz. 532).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Ustawa z dnia z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r. poz. 917).
- Statut Szkoły Podstawowej nr 36 im. Juliana Tuwima w Zabrzu.
- Standardy Ochrony Małoletnich w Szkole Podstawowej nr 36 im. Juliana Tuwima w Zabrzu.
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026

Wartości wybrane przez społeczność szkolną

Przeprowadzono analizę wyników ankiet dotyczących wartości i umiejętności ważnych w naszej społeczności. Ustalono, że wartościami istotnymi dla społeczności szkolnej są: rodzina, zdrowie, miłość, przyjaźń, wzajemna pomoc i szacunek.

Wyniki diagnozy – czynniki chroniące i czynniki ryzyka w szkole

We wrześniu 2025 roku została przeprowadzona diagnoza wśród społeczności szkolnej. Badanie przeprowadzono za pomocą anonimowych ankiet wśród uczniów klas II-III (58 uczniów) oraz klas IV-VIII (186 uczniów). Wysłano poprzez Librusa ankietę do rodziców/opiekunów. Otrzymano jedynie 31 odpowiedzi. Celem ankiet było zbadanie czynników chroniących i czynników ryzyka oraz uwzględnienie zagrożenia związanego z używaniem substancji psychoaktywnych. Uzupełnieniem diagnozy była ocena sytuacji wychowawczej dokonanej na koniec roku szkolnego 2024/2025 oraz uwagi i spostrzeżenia nauczycieli uczących, pedagoga i psychologa szkolnego.

Opracowanie wyników ankiety skierowanej do uczniów klas 2 – 3.

Z przeprowadzonych badań wynika, że uczniowie klas 2–3 mają dobry kontakt z rodzicami. 78% dzieci spędza czas wspólnie z rodzicami poza domem, 63% rozmawia z nimi o szkole i ocenach, a tyle samo (63%) o swoich sprawach. 68% uczniów potwierdziło, że ich rodzina angażuje się w życie szkolne i klasowe, natomiast 19% nie dostrzega takiego zaangażowania.

Relacje rówieśnicze w klasach 2–3 są bardzo pozytywne. 98% uczniów deklaruje, że lubi swoich kolegów i koleżanki, a tylko 2% odpowiedziało negatywnie. Podobnie w kwestii pomocy i przyjacielskiej postawy– 98% uczniów uważa, że ich rówieśnicy są wspierający, a tylko 2% miało odmienne zdanie.

Uczniowie czują się również objęci opieką ze strony nauczycieli. 100% ankietowanych zaznaczyło, że może liczyć na pomoc swojego wychowawcy.

Jeśli chodzi o wartości, to dla uczniów klas 2–3 najważniejsze są: rodzina (98%), zdrowie (95%), miłość (80%), przyjaźń (78%), wzajemna pomoc (71%), nauka (69%), bezpieczeństwo (68%) i szacunek (64%). Najmniej ważną wartością są pieniądze (37%).

Opracowanie wyników ankiety skierowanej do uczniów klas 4– 8.

Z przeprowadzonego badania wynika, że 98% uczniów klas starszych ma dobry kontakt z rodzicami, rozmawia z nimi o szkole i o ocenach, a także o innych swoich sprawach. Wspólnie z rodzicami/ opiekunami spędzają czas poza domem.

Blisko 80 % deklaruje również, że ich rodziny angażują się w życie szkolne i klasowe. 81 % ankietowanych w szkole czuje się bezpiecznie. Osoby, które nie czują się bezpiecznie podawały w przeważającej części przyczynę w agresji kolegów z klasy/szkoły. Ponad 86 % uczniów ma przyjaciół, na których może polegać w trudnych sytuacjach. 76% uczniów jest zadowolonych z osiągnięć w nauce i innych dziedzinach. Uczniowie klas starszych, jeżeli mają problem, to w 84 % wiedzą do kogo się zwrócić o pomoc. Zdecydowana większość ankietowanych jest świadoma zdrowego trybu życia. Wśród uczniów niestety występuje agresja słowna i fizyczna, aż 62% uczniów spotkało się w szkole z takimi przejawami negatywnych zachowań. Ankietowani uczniowie w większości znają podstawowe numery alarmowe, 8% przyznaje, że ich nie zna. 78% uczniów jest świadoma zagrożeń, które może spotkać w internecie i potrafi je wymienić, np. hejt, groźby, pobieranie danych, hakerzy, wirusy, osoby podszywające się za kogoś, nieodpowiednie treści, przerabianie zdjęć itp.

W klasach 4-8 38 % uczniów ma poczucie własnej wartości i nie odczuwa braku pewności siebie. 45 % czasami odczuwa brak pewności siebie i poczucia własnej wartości, 12 % ankietowanych odpowiedziało, że nie czuje się pewnie, a 7 % często odczuwa ten stan.

Prawie 88 % ankietowanych uczniów nie próbowało alkoholu, narkotyków, papierosów i dopalaczy. 12% uczniów klas starszych przyznaje się do takiej próby. Przy tej odpowiedzi należało podać: jeżeli tak, to czego...? Uczniowie odpowiadali, że próbowali alkoholu i papierosów, również e- papierosów. Pierwsze próby odbywały się również za zgodą opiekunów. Narkotyki i dopalacze nie pojawiły się w odpowiedziach uczniów.

Dla uczniów najważniejszymi wartościami są: rodzina, zdrowie, szacunek, miłość i przyjaźń.

Opracowanie wyników ankiety skierowanej do rodziców uczniów.

Z badania czynników chroniących wynika, że 58% rodziców zdecydowanie wspiera i aktywnie uczestniczy w życiu szkolnym swojego dziecka. 74% rodziców deklaruje, że regularnie rozmawia z dzieckiem na temat jego uczuć i problemów. Przy pytaniu o znajomość przyjaciół, 16% ankietowanych rodziców nie jest pewna czy zna dobrze wszystkich przyjaciół i znajomych swojego dziecka. Rodzice podobnie, jak dzieci potwierdzają, że wspólnie spędzają czas jako rodzina. W domach ankietowanych rodzin ustalane są dzieciom granice dotyczące korzystania z mediów i internetu.

Z badania czynników ryzyka wynika, że niecałe 68 % rodziców potwierdza, że jego dziecko ma wystarczającą ilość czasu na sen i nie ma zbyt dużej liczby obowiązków. Około 13% rodziców przyznaje, że w jego domu brakuje jasnych zasad i konsekwencji wobec negatywnych zachowań. Większość ankietowanych uważa, że jego dziecko ma znajomych, którzy nie mają negatywnego wpływu na niego. 10 % przyznaje, że często zdarza się,

że w domu ma stresujące sytuacje. 58% deklaruje, że jego dziecko ma zdrowe nawyki żywieniowe.

Dla rodziców najważniejszymi wartościami są: miłość, rodzina, zdrowie, szacunek, wzajemna pomoc.

Na podstawie oceny sytuacji wychowawczej dokonanej na koniec roku szkolnego 2024/2025 oraz uwag i spostrzeżeń nauczycieli uczących, pedagoga, pedagoga specjalnego i psychologa szkolnego w programie postanowiono położyć nacisk na:

- motywowanie uczniów do regularnej nauki i podnoszenia wyników edukacyjnych.
- motywowanie do rozwijania swoich pasji i zainteresowań
- przeciwdziałanie niskiej frekwencji i spóźnieniom na lekcje
- pedagogizacja rodziców poprzez rozmowy wychowawców oraz pedagoga/psychologa dotyczących konieczności częstych rozmów z dziećmi o sytuacji szkolnej, trudnościach, zdrowiu, uczuciach, itp.
- przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej, w tym hejtu
- niwelowanie konfliktów, rozwijanie w uczniach postawy wzajemnej akceptacji.
- praca nad budowaniem poczucia własnej wartości wśród uczniów.
- ograniczenie nadmiernego używania telefonów komórkowych
- poprawę dyscypliny podczas lekcji.

Grupy czynników	Czynniki chroniące	Czynniki ryzyka
Czynniki rodzinne.	1. Wspólne formy spędzania czasu z rodzicami. 2. Zadowolenie z atmosfery w domu i kontaktów z rodzicami. 3. Rozmowy z rodzicami na temat szkoły. 4. Monitorowanie zachowań dzieci przez rodziców.	1. Zaburzona struktura rodziny. 2. Deficyty umiejętności wychowawczych rodziców.
Czynniki rówieśnicze – relacje z rówieśnikami.	1. Zadowolenie z relacji z rówieśnikami. 2. Integracja grupy rówieśniczej.	1. Zachowania agresywne. 2. Niska motywacja do nauki. 3. Rówieśnicy, którzy demonstrują zachowania problemowe.
Czynniki związane ze szkołą oraz środowiskiem lokalnym.	1. Poczucie bezpieczeństwa w szkole. 2. Zadowolenie z kontaktów z nauczycielami. 3. Dostęp do zorganizowanych zajęć rozwijających i pozalekcyjnych.	1. Dostęp do różnego rodzaju używek. 2. Niepowodzenia szkolne.
Czynniki indywidualne, tzw. kapitał życiowy.	1. Uczestnictwo w zajęciach rozwijających zainteresowania (sport, języki obce, zajęcia artystyczne). 2. Udział w działaniach samorządowych i wolontariacie. 3. Pozytywny stosunek do nauki w szkole. 4. Nietolerancja dla zachowań odbiegających od normy.	1. Używanie wulgaryzmów. 2. Palenie papierosów.

Szkoła Podstawowa nr 36 im. Juliana Tuwima w Zabrzu umożliwia wszechstronny i harmonijny rozwój ucznia w aspektach: intelektualnym, fizycznym, społecznym, i emocjonalnym oraz kształtuje u dzieci właściwe postawy: dobra, sprawiedliwości, prawdy, uczciwości, godności osobistej, odpowiedzialności za własne czyny i dokonywane wybory. Wspomaga kształcenie języków obcych, umożliwia rozwój zainteresowań i zdolności twórczych na zajęciach pozalekcyjnych, konkursach, projektach edukacyjnych. Kształtuje u dzieci nawyki sprzyjające zdrowiu i bezpieczeństwu. Zapewnia efektywne przygotowanie uczniów do dalszych etapów kształcenia z uwzględnieniem preorientacji zawodowej uczniów klas VII i VIII. Przygotowuje do sprawnego funkcjonowania we współczesnym świecie. Współpracuje ze środowiskiem lokalnym.

1 Misja szkoły

1. Szkoła będzie wspólnotą opartą na zasadzie partnerstwa, przyjaźni, szacunku i wzajemnej pomocy, a także zaangażowaniu uczniów, rodziców i pracowników w kształtowaniu jej wizerunku.
2. Szkoła będzie pomagać uczniom w osiągnięciu pełni ich rozwoju dzięki:
 - Stworzeniu miłej, bezpiecznej atmosfery nauki i współzycia;
 - Rozpoznawaniu, zachęcaniu i rozwijaniu indywidualnych oraz twórczych uzdolnień i umiejętności na miarę ich możliwości intelektualnych;
 - Wzbudzaniu miłości do nauki, pojmowanej jako proces trwający całe życie;
 - Rozwijaniu poczucia dumy z osiągniętych wyników.
3. Szkoła będzie przygotowywać dziecko do przyszłego życia przez:
 - Uczenie respektowania potrzeb innych i tolerancji;
 - Kształtowanie pozytywnego stosunku do zabawy, pracy, wypoczynku;
 - Propagowanie dziedzictwa kultury narodowej;
 - Poznawanie zasad współzycia społecznego;
 - Zachęcanie do zespołowego działania i odpowiedzialności za środowisko przyrodnicze;
4. Grono nauczycielskie będzie:
 - Wzajemnie sobie pomagać, okazując szacunek i życzliwość w wypełnianiu powierzonych mu zadań wobec uczniów szkoły;
 - Poszukiwać nowych rozwiązań organizacyjnych, edukacyjnych wychowawczo-opiekuńczych;
 - Przestrzegać etyki zawodu nauczycielskiego.

2 Sylwetka absolwenta

Wizerunek absolwenta naszej szkoły:

- dba o bezpieczeństwo własne i innych,
- jest aktywny fizycznie,
- promuje zdrowy styl życia,
- w swoim postępowaniu dąży do prawdy,
- jest zdolny do dokonywania właściwych wyborów,
- jest nastawiony życzliwie do ludzi i do świata,
- jest przygotowany, zgodnie z obowiązującymi standardami, do dalszego etapu nauki,

- wie, gdzie szukać pomocy w rozwiązywaniu złożonych problemów,
- zna, szanuje i pielęgnuje tradycje rodziny, szkoły, regionu i kraju,
- służy pomocą słabszym, niepełnosprawnym,

3 Cele ogólne

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

4 Cele szczegółowe

- Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej. Zapobieganie zachowaniom agresywnym.
- Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole. Wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami. Pogłębianie współpracy nauczycieli z rodzicami. Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny.
- Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej i lokalnej.
- Upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń, w tym związanych z korzystaniem z technologii informacyjno – komunikacyjnych, i sytuacji nadzwyczajnych.
- Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych. Motywowanie do zdrowego stylu życia.
- Wspieranie ucznia w procesie nabywania sprawności, postaw i nawyków, które zapewniają mu przygotowanie do racjonalnego i godnego życia oraz kontynuacji nauki na dalszym etapie.

Działania wychowawczo - profilaktyczne w szkole

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, praca nad budowaniem poczucia własnej wartości, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,

- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- 4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Profilaktyka uniwersalna: kierowana do wszystkich uczniów w określonym wieku bez względu na stopień ryzyka wystąpienia zachowań problemowych lub zaburzeń psychicznych i dotycząca zagrożeń znanych, rozpowszechnionych w znacznym stopniu – np. przemocy czy używania substancji psychoaktywnych. Propagowanie szeroko rozumianego zdrowego trybu życia. To również rozwijanie postawy asertywności, kształtowanie umiejętności radzenia sobie z emocjami w sytuacji przeżywania trudnych sytuacji życiowych. Celem jest przeciwdziałanie pierwszym próbom podejmowania zachowań ryzykownych. W dużej mierze działania profilaktyczne skupiają się na tworzeniu wspierającego, przyjaznego klimatu szkoły, który pozytywnie wpływa na zdrowie psychiczne, poczucie wartości, motywację do osiągnięć zarówno uczniów jak i nauczycieli. Działania te realizowane są przede wszystkim przez nauczycieli i pedagoga.

Profilaktyka selektywna: ukierunkowana na grupy zwiększonego ryzyka, wymagająca dobrego rozpoznania tych grup w społeczności szkolnej. Informacje o uczniach szkoła gromadzi w toku codziennego procesu edukacji. Szczególnie dotyczy to uczniów z deficytami poznawczymi, z rodzin dysfunkcyjnych, których cechuje wysoka ekspozycja na czynniki ryzyka. Celem jest tworzenie warunków, które umożliwiają wycofanie się z zachowań ryzykownych. Działania w zakresie profilaktyki selektywnej prowadzone są przez pedagoga, specjalistów w poradniach psychologiczno – pedagogicznych indywidualnie lub w grupach.

Profilaktyka wskazująca: skierowana jest do grupy, w której rozwinęły się już symptomy zaburzeń, w tym związane z uzależnieniem od substancji psychoaktywnych. Obejmuje ona działania interwencyjne i terapeutyczne, mające na celu zablokowanie pogłębiania się zaburzeń i zachowań destrukcyjnych oraz umożliwienie powrotu do prawidłowego funkcjonowania społecznego (resocjalizacja).

Według założeń programu, w szkole będzie prowadzona przede wszystkim **profilaktyka uniwersalna**, a wobec uczniów wymagających bardziej zaawansowanej aktywności – szkoła przewiduje działania z zakresu **profilaktyki selektywnej**.

Cele szkolnych oddziaływań wychowawczo - profilaktycznych

Działalność w szkole obejmuje w szczególności działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną.

Działalność	Zadania
Wychowawcza – prowadzenie działań z zakresu promocji zdrowia oraz	- współdziałanie społeczności szkolnej na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta; - współpraca z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu

wspomaganie ucznia w jego rozwoju na osiągnięcie dojrzałości w sferach: psychicznej, fizycznej, społecznej, aksjologicznej.	budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych; - kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym; - wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli, wychowawców, rodziców i opiekunów; - kształtowanie bezpiecznego, przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli;
Edukacyjna – stałe poszerzanie oraz ugruntowywanie wiedzy z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia u uczniów, rodziców, opiekunów, nauczycieli, wychowawców.	- poszerzenie wiedzy rodziców, opiekunów, nauczycieli, wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowanie w tego typu przypadkach; - kształtowanie u uczniów umiejętności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji, krytycznego myślenia i podejmowania decyzji w sytuacjach trudnych; - rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów, - doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków i substancji psychoaktywnych, ochrony zdrowia psychicznego;
Informacyjna – dostarczanie rzetelnych, aktualnych informacji na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.	- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych; - udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych; - przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii; - informowanie o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z policją w sytuacjach zagrożenia narkomania;
Profilaktyczna – realizowanie działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej,	- realizacja programów profilaktycznych i promujących zdrowy styl życia; - rozwijanie uzdolnień, pasji, zainteresowań uczniów oraz przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym w ramach zajęć edukacyjnych i oferty zajęć pozaszkolnych; - wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym

wskazującej.	rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych; - wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na wystąpienie u nich zachowań ryzykownych; - Realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych - wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane, jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.
--------------	---

Struktura wychowawczo – profilaktyczna szkoły

1. Dyrektor szkoły:

stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole; sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły; inspirowanie nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów; współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań; czuwa nad realizowaniem obowiązku szkolnego przez uczniów; nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły; nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego.

2. Rodzice:

wychowują dziecko zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka; znają i akceptują program wychowawczy proponowany przez szkołę; wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa; wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą; aktywnie uczestniczą w życiu szkoły; dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dziecko.

3. Wychowawcy klas:

diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów, na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo – Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów, na konferencję klasyfikacyjną i końcoworoczną przygotowują charakterystykę klasy (mocne i słabe strony) i podają wnioski do dalszej pracy wychowawczej, zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły, są członkami

zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu, oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami, współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach, wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji, rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców, dbają o dobre relacje uczniów w klasie, podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych, współpracują z sądem, policją i innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży, podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych, kształtują określoną motywację do rozwoju zawodowego, zapoznają uczniów z różnego rodzaju obszarami zawodowymi i zawodami.

4. Nauczyciele:

współpracują z wychowawcą i oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych; są odpowiedzialni za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjazdów i wyjazdów szkolnych; pomagają przezwyciężać trudności szkolne w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o problemach w nauce oraz o przejawianych zdolnościach; wspierają rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania; inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności; kształtują u uczniów postawy patriotyczne; reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań; wspólnie z pedagogiem i psychologiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia; współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą; zachęcają do przystania z pozytywnych form wypoczynku dostępne w szkole i poza nią;

5. Uczniowie, Samorząd Uczniowski:

jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem; współorganizują imprezy, uroczystości i akcje szkolne; znają i przestrzegają normy zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej; akceptują innych uczniów i szanują ich prawa wykorzystują swe prawo do samorządności; promują zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko, dbają o dobre imię i honor szkoły.

6. Pedagog szkolny:

przeprowadza diagnozę uczniów, w tym diagnozuje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów; diagnozuje sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych; udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednio do poznanych potrzeb; podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci; inicjuje i prowadzi działania medacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych; pomaga rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów; wspiera nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej współpracuje z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

7. Psycholog szkolny:

przeprowadza diagnozę uczniów, w tym diagnozuje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń

edukacyjnych, diagnozuje trudne sytuacje w celu rozwiązywania problemów wychowawczych stanowiących barierę i ograniczających aktywne i pełne uczestnictwo ucznia w życiu szkoły, inicjuje i prowadzi działania medacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych, wspiera nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych, rodziców w rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych dziecka, ucznia i przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu, udziela uczniom pomocy psychologiczno- pedagogicznej, podejmuje działania z zakresu uzależnień i innych problemów uczniów, współpracuje z poradnią psychologiczno- pedagogiczną.

8. Pedagog specjalny:

Współpracuje z dyrekcją, nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, rodzicami oraz uczniami w zakresie:

- zapewnienia aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły, w tym niezbędnych do nauki warunków
- rozpoznawania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły
- rozwiązywania problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów
- opracowania i realizacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym zapewnienia mu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Wspiera nauczycieli, wychowawców i innych specjalistów w:

- rozpoznawania przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły,
- udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniem,
- dostosowania sposobów i metod pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz jego możliwości psychofizycznych.

Udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom uczniów i nauczycielom.

Współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami.

Przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli szkoły.

Tradycje szkoły:

Szkoła Podstawowa nr 36 im. Juliana Tuwima w Zabrzu ma swego patrona, logo i sztandar. Szkoła przyjęła jako swój cel kształtowanie postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych uczniów poprzez nauczanie szacunku do symboli i barw narodowych, historii, tradycji narodowych i lokalnych.

Na stałe imprezy szkolne składają się:

- uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego
- pasowanie na ucznia klasy pierwszej
- urodziny patrona szkoły Juliana Tuwima
- udział w Skarbnikowych Godach (impreza miasta Zabrze)
- Dzień Edukacji Narodowej
- Święto Niepodległości
- kiermasz świąteczny
- spotkania wigilijne

- Dzień Bezpiecznego Internetu
- Obchody Dnia Ziemi
- uroczystości związane z Świętem 3 Maja
- Dzień Otwarty Szkoły
- uroczyste zakończenie roku szkolnego

Realizacja programu odbywać się będzie na zajęciach edukacyjnych, podczas zajęć z wychowawcą, zajęć z pedagogiem szkolnym, w ramach zajęć z pomocy psychologiczno – pedagogicznej, innych zajęć np. świetlicowych, wycieczek, rajdów, wyjść do teatru, muzeum, kina, udział w uroczystościach o charakterze historycznym i wiele innych.

Formy prowadzenia działalności to wykłady, warsztaty, szkolenia, kampanie społeczne i inne wykorzystujące aktywne metody pracy.

Instytucje pozaszkolne wspomagające realizację programu: Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Policja, Sąd Rodzinny, placówki doskonalenia nauczycieli, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Urząd Miasta.

5 Zadania wychowawczo-profilaktyczne i sposoby ich realizacji

Klasy 1 - 3

Sfera wspomagania dziecka w rozwoju	Obszar	Zadania	Sposoby realizacji
Sfera fizyczna	Zdrowie: edukacja zdrowotna.	1. Dbanie o higienę osobistą i higienę otoczenia. 2. Promowanie zdrowego stylu życia.	Wykazanie wpływu higieny na zdrowie. Określenie i egzekwowanie obowiązków dyżurnego. Omówienie tematyki związanej ze zdrowym odżywianiem, aktywnym trybem życia: Piramida Żywienia, filmy, prezentacje edukacyjne, pogadanki, spotkania z pielęgniarką szkolną. Przygotowywanie zdrowych przekąsek. Tworzenie warunków umożliwiających spożywanie śniadań szkolnych w klasach przez wszystkich uczniów, wspólnie z nauczycielem. Dobór asortymentu produktów żywnościowych i napojów w automacie szkolnym zgodny z zasadami zdrowego żywienia (w tym zwłaszcza ograniczenie produktów i napojów o dużej zawartości cukru, soli i tłuszczów), Zapewnienie uczniom dostępu do wody pitnej. Realizacja programów zdrowotnych. Dostosowanie sprzętu szkolnego do wzrostu i indywidualnych potrzeb ucznia. Fluoryzacja i zachęcanie do

		3. Przybliżenie podstawowych informacji na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych. 4. Pierwsza pomoc przedmedyczna	dbania o higienę jamy ustnej. Zwracanie uwagi na właściwą postawę ciała. Realizacja programów: „Mleko w szkole”, „Owoce i warzywa”. Zapoznanie uczniów z podstawowymi informacjami na temat środków uzależniających i konsekwencji ich zażywania. Udział w zajęciach profilaktycznych, spotkaniach z ekspertami oraz działaniach edukacyjnych promujących życie wolne od nałogów. Zapoznanie uczniów z telefonami alarmowymi, zasadami udzielania pierwszej pomocy. Udział w akcjach, konkursach i projektach w zakresie ratownictwa i pierwszej pomocy (np. Mały Samarytanin) Realizacja szkolnych programów w zakresie pierwszej pomocy.
Sfera psychiczna	Bezpieczeństwo: ochrona zdrowia psychicznego i profilaktyka zachowań ryzykownych/problemowych.	1. Uświadamianie konieczności zachowywania bezpieczeństwa (zasady, normy, reguły) 2. Określenie pozytywnych i negatywnych emocji; rozwijanie umiejętności radzenia sobie z trudnościami, ze stresem. 3. Bezpieczeństwo w drodze do szkoły i w szkole. Wychowanie komunikacyjne.	Zapoznanie uczniów i rodziców z obowiązującymi w szkole regulaminami. Standardami Ochrony Małoletnich. Ustalenie wspólnego kodeksu postępowania w klasach 1-3 i jego przestrzegania na co dzień. Konsekwentne reagowanie na przejawy agresji i niewłaściwego zachowania. Zajęcia służące kształtowaniu dyscypliny. Współzawodnictwo sportowe zgodne z zasadami „fair play”. Zajęcia na rozpoznawanie uczuć, wzmacnianie wiary we własne możliwości, podnoszenie samooceny, radzenia sobie z własnymi emocjami jako niezbędny warunek prawidłowego funkcjonowania w grupie. Omawianie sposobów rozwiązywania własnych problemów, korzystanie w tym celu z literatury, bajek terapeutycznych. Wdrażanie do zachowania bezpieczeństwa i ostrożności w drodze do szkoły i podczas wycieczek. Omawianie zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Poznanie podstawowych znaków drogowych. Pogadanka z policjantem. Omawianie zasad zachowań obowiązujących w szkole, znajomość regulaminów boiska szkolnego, placu zabaw, stołówki, świetlicy, biblioteki. Dyżury nauczycielskie. Zapoznanie uczniów z drogą ewakuacyjną w szkole. Próbný alarm

		4. Informowanie rodziców o rodzajach i formach pomocy proponowanych przez szkołę oraz instytucje wspomagające szkołę. 5. Budzenie własnych zainteresowań, odkrywanie uzdolnień i możliwości. 6. Kształtowanie umiejętności bezpiecznego korzystania z Internetu. Rozwijanie kompetencji informatycznych.	przeciwpowarowy. Wspomaganie rodziców w rozwijaniu umiejętności wspierania własnego dziecka. Spotkania pedagogizujące dla rodziców. Sugestie dotyczące badań dziecka w PPP. Informacje dotyczące pomocy psychologicznej – pedagogicznej udzielanej w szkole. Prowadzenie zajęć rozwijających zainteresowania uczniów. Organizowanie wystaw, prac, konkursów. Indywidualizowanie pracy z uczniem; motywowanie do odkrywania przez niego własnych uzdolnień i możliwości. Prowadzenie zajęć wychowawczych, dodatkowych zajęć nauki języka polskiego dla obcokrajowców oraz sportowych zajęć rozwijających. Przygotowanie uczniów do świadomego korzystania z komputera, Internetu. Udział w akcjach informujących o „Bezpiecznym Internecie.”
Sfera społeczna	Relacje: kształtowanie postaw społecznych.	1. Prawa i obowiązki ucznia. 2. Kształtowanie poprawnych relacji międzyludzkich. 3. Rozwijanie umiejętności kluczowych uczniów. 4. Przeciwdziałanie agresji i przemocy w szkole.	Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności. Opracowanie regulaminów klasowych. Pogadanka na temat standardów ochrony małoletnich. Kształtowanie pozytywnych relacji w klasie. Integrowanie zespołu klasowego z uwzględnieniem uczniów z innych krajów. Stwarzanie miłej i serdecznej atmosfery. Integracja uczniów, rodziców podczas organizowanych imprez, zabaw, wycieczek. Organizowanie uroczystości klasowych. Udział w akcjach charytatywnych. Ekspozowanie odpowiednich treści programowych. Zajęcia pozalekcyjne, lekcje wychowawcze. Innowacje pedagogiczne. Udział w rządowym projekcie „Laboratorium przyszłości”. Uświadczenie uczniom czym jest agresja i przemoc oraz jak sobie z nią radzić. Wzmacnianie pozytywnych postaw, wyróżnianie uczniów o wysokiej kulturze osobistej. Zwrocenie uwagi na kulturę osobistą,

		5. Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego.	w tym kulturę języka. Dbanie o estetykę otoczenia. Zbiórka surowców wtórnych. Udział w akcji „Sprzątanie Świata”, Udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt, np. zbiórka karmy. Realizacja zajęć edukacyjnych związanych z ekologią i ochroną środowiska. Prezentacje multimedialne, filmy edukacyjne.
Sfera aksjologiczna	Kultura: wartości, normy, wzory zachowań.	1. Wychowanie do wartości i kształtowanie patriotycznych postaw. 2. Poszanowanie historii, kultury regionu oraz więzi z własnym regionem. 3. Kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw. 4. Kształtowanie przynależności do społeczności europejskiej. 5. Kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka.	Prowadzenie zajęć o tematyce patriotycznej- symbole narodowe, patriotyzm, godło i hymn narodowy, czym jest niepodległość, honor, uczciwość, prawa i obowiązki obywatelskie. Udział w uroczystościach upamiętniających historyczne wydarzenia. Poznanie sylwetki Patrona szkoły i rozpowszechnianie jego twórczości poprzez organizowanie konkursów, np. recytatorskich. Zapoznanie uczniów innej narodowości z kulturą, tradycją i historią Polski. Poznanie historii Śląska, górnictwa. Uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska lokalnego, udział w wydarzeniach miejskich. Poznanie historii najważniejszych zabytków w mieście – wycieczki lokalne, np. do Muzeum Górnictwa Węglowego. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji. Poznanie krajów Wspólnoty Europejskiej. Poszerzenie wiedzy na temat Unii Europejskiej. Poznawanie kultury innych narodów, w tym krajów UE. Podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności, przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za własne działania i decyzje poprzez organizację konkursów, mobilizowanie uczniów do wzięcia udziału w konkursach miejskich itp.

Klasy 4 – 8

Sfera wspomagania dziecka w rozwoju	Obszar	Zadania	Sposoby realizacji
Sfera fizyczna	Zdrowie: edukacja zdrowotna	1. Propagowanie zdrowego stylu życia, kształtowanie nawyków dbania o zdrowie i higienę osobistą. 2. Pierwsza pomoc przedmedyczna	Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej, działania promujące zdrowie. Organizacja wycieczek nastawionych na aktywność ruchową. Organizacja zajęć SKS. Udział i organizacja zawodów sportowych. Dostosowanie sprzętu szkolnego do wzrostu i indywidualnych potrzeb ucznia. Zwracanie uwagi na właściwą postawę ciała. Udział w programie „Owoce w szkole”. Promowanie punktami dodatnimi uczniów za „dress code” Współpraca z MOPR Zabrze (dożywianie). Udział w programach promujących zdrowy styl życia wśród uczniów, np. Turniej na usportowioną klasę, 11 września „Narodowy Dzień Sportu”, turniej na 11 listopada „Ringo”. Zapoznanie z zasadami udzielania pierwszej pomocy, udział w prezentacjach, szkoleniach. Uczestnictwo w akcjach, konkursach i projektach w zakresie ratownictwa i pierwszej pomocy. Realizacja szkolnych programów prozdrowotnych.
Sfera psychiczna	Bezpieczeństwo: ochrona zdrowia psychicznego i profilaktyka zachowań ryzykownych/ problemowych	1. Zapoznanie uczniów i rodziców z obowiązującymi regulaminami. 2. Rozpoznawanie uczuć – określenie pozytywnych i negatywnych emocji.	Zapoznanie z najważniejszymi aktami wewnętrznymi regulującymi pracę szkoły, tj. Statut Szkoły, Program Wychowawczy – Profilaktyczny, Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania, regulaminami i procedurami obowiązującymi w szkole, standardami Ochrony Małoletnich. Konsekwentne reagowanie na przejawy agresji i niewłaściwego zachowania. Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów. Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu. Wzmacnianie wiary we własne możliwości, budowanie pozytywnej samooceny. Stres i sposoby radzenia sobie ze stresem. Dostarczanie wiedzy na temat instytucji świadczących pomoc w sytuacjach trudnych. Uświadamienie uczniom zagrożeń wynikających z zachowań

		agresywnych, przemocy, podkreślenie konieczności dbania o estetykę słowa i kulturę bycia bez używania wulgaryzmów. Zajęcia z wychowawcą. Realizacja programu szkolnego „Bezpieczna przerwa”
	3. Bezpieczeństwo w drodze do szkoły, podczas wycieczek i w szkole. Wychowanie komunikacyjne.	Omówienie zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Zapoznanie z obowiązującymi przepisami i znakami drogowymi. Organizowanie zajęć przygotowujących do uzyskania karty rowerowej. Omawianie zasad zachowań obowiązujących w szkole, podczas wycieczki, znajomość regulaminów boiska szkolnego, biblioteki, stołówki. Dyżury nauczycielskie. Przeprowadzenie próbnego alarmu przeciwpożarowego.
	4. Kształtowanie umiejętności bezpiecznego korzystania z Internetu. Rozwijanie kompetencji informatycznych.	Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno – komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dot. korzystania z komputera, internetu i multimediów. Przeciwdziałanie uzależnieniom od cyberprzestrzeni. Udział w konkursach., organizacja kół rozwijających zainteresowania informatyczne. Wykorzystanie technologii informacyjnej na lekcjach. Uczenie świadomego i bezpiecznego korzystania z Internetu. Udział w akcji „Dzień Bezpiecznego Internetu”. Pogadanka z policjantem na temat cyberprzemocy.
	4. Kształtowanie postaw zapobiegających podatności na ryzyko używania substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.	Lekcje wychowawcze na temat szkodliwości narkotyków, dopalaczy, tytoniu, alkoholu. Kształtowanie umiejętności asertywności wśród uczniów. Organizowanie zajęć we współpracy z Wydziałem Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu. Zajęcia z pedagogiem w ramach godziny wychowawczej oraz we wszystkich klasach VIII program profilaktyczny rekomendowany przez Sanepid „Nie dopalaj”. Ulotki w szkole dot. szkodliwego działania

		5. Współpraca z rodzicami. 6. Rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań. Stwarzanie optymalnych warunków rozwoju.	substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych. Udział w kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” Wspomaganie rodziców w rozwijaniu umiejętności wspierania własnego dziecka. Pedagogizacja rodziców, dostarczanie informacji o występujących zagrożeniach udostępniając strony WWW, ulotki. Informowanie rodziców o rodzajach i formach pomocy proponowanych przez instytucje wspierające szkołę. Prowadzenie zajęć rozwijających zainteresowania uczniów. Indywidualizowanie pracy z uczniem. Udział w konkursach. Korzystanie z multimedialnych ofert poszerzających zainteresowania i pogłębiających wiedzę. Prowadzenie dodatkowych zajęć nauki języka polskiego dla obcokrajowców. Udział w projekcie „Laboratorium przyszłości”
Sfera społeczna	Relacje: kształtowanie postaw społecznych	1. Wdrażanie do przestrzegania obowiązków i działania zgodnie z prawami ucznia. 2. Rozwijanie umiejętności społecznych, w tym komunikacji. 3. Rozwijanie samorządności uczniów.	Wspólne opracowanie regulaminów klasowych, zapoznanie z regulaminami szkolnymi, stosowanie się do zawartych w nich zapisów. Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania się. Kształtowanie pozytywnych relacji w klasie. Rozwijanie wrażliwości na potrzeby innych ludzi. Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób. Rozwijanie zachowań empatycznych, umiejętności słuchania. Umocnienie więzi zespołu klasowego z uwzględnieniem uczniów z innych krajów. Integracja klasy w ramach wyjść, wycieczek. Wspólne obchodzenie świąt, uroczystości klasowych, szkolnych. Zajęcia z wychowawcą, pedagogiem. Udział w akcjach charytatywnych, WOŚP, „Wyślij pączka do Afryki” Rozwijanie poczucia przynależności do grupy. Wybory do samorządu klasowego, uczniowskiego. Organizacja życia kulturalnego w szkole, imprez, konkursów. Propagowanie i udział w akcjach charytatywnych, np. zbiórki żywności dla zwierząt ze schroniska w Zabrze. Dbłość o gazetki szkolne.

		4. Zapobieganie przemocy i agresji wśród uczniów. 5. Kształtowanie postawy proekologicznej.	Edukowanie na temat odpowiedzialności karnej nieletnich. Zaznajomienie uczniów z Konwencją Praw Dziecka. Współpraca z Komendą Policji, sądem, kuratorami sądowymi. Pełnie funkcji dyżurnych na przerwach przez uczniów klas starszych. Kontrola zachowań negatywnych i pozytywnych. Realizacja programu profilaktycznego „Spójrz inaczej na agresję” - wg potrzeb klasowych Przybliżenie uczniom problematyki ochrony środowiska naturalnego. Realizacja programów ekologicznych. Udział w akcjach, np. „Dzień Ziemi”, zbiórka surowców wtórnych, organizacja i udział w konkursach ekologicznych. Wyjazd do Planetarium. Udział w akcji „Polska Szkoła Recyklingu”.
Sfera aksjologiczna	Kultura: wartości, normy, wzory zachowań	1. Kształtowanie postaw patriotycznych i więzi z własnym regionem. Wychowanie do wartości. 2. Upowszechnianie czytelnictwa. 3. Kształtowanie postawy szacunku wobec odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej.	Kształtowanie polskich tradycji, kultywowanie obyczajów. Tworzenie gazetek okolicznościowych. Udział w uroczystościach rocznicowych. Przybliżenie wiedzy związanej z regionem, w którym żyjemy. Kultywowanie świąt, tradycji lokalnych i narodowych. Apele szkolne z okazji (Święta Niepodległości, 3 Maja, Chrztu Polski), lekcje muzealne, wycieczki do miejsc pamięci narodowych, udział w konkursach. Dbłość o galowy strój podczas uroczystości. Wyjazdy do kina, teatru. Wyjazd klas VIII do Muzeum w Oświęcimiu, klas VII do Muzeum Powstań Śląskich. Zapoznanie uczniów innej narodowości z kulturą, tradycją i historią Polski. Udział w projekcie „Szkoła Patriotów”. Opieka nad Głazem Pamięci Powstańców Śląskich. Konkursy i lekcje związane z powstaniami śląskimi. Rozbudzanie zamiłowania do czytania poprzez organizację konkursów czytelniczych, udział w konkursach, np. Ogólnopolskiej akcji głośnego czytania. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi niezależnie od religii, statusu materialnego, wyglądu, rozwoju intelektualnego i fizycznego, respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji.

		4. Kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka.	Podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności, przedsiębiorczości, brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania. Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, rzetelność, wytrwałość. Motywowanie, zachęcanie do brania udziału w konkursach, uroczystościach.
		5. Przygotowanie uczniów do wyboru dalszej drogi kształcenia i zawodu.	Ukierunkowywanie i rozwijanie zainteresowań ucznia; pokazywanie różnych możliwości rozwoju i edukacji, prowadzenie zajęć przygotowujących uczniów do świadomego planowania ścieżki edukacyjnej. Udział uczniów w targach edukacyjnych, „Dniach Otwartych”; udostępnienie u pedagoga bądź doradcy zawodowego bazy informacyjnej dot. przyszłej edukacji.

Główne zadania na rok szkolny 2025/2026

W związku z wynikami diagnozy przeprowadzonej w szkole, a także w oparciu o założenia i treści programu wychowawczo – profilaktycznego ustalono, że w bieżącym roku szkolnym oddziaływania powinny być ukierunkowane szczególnie na:

1. Wzmacnianie czynników chroniących poprzez:

- pedagogizację rodziców poprzez rozmowy wychowawców oraz pedagoga/psychologa dotyczących konieczności częstych rozmów z dziećmi o sytuacji szkolnej, trudnościach, zdrowiu, uczuciach, itp.
- rozwijanie zainteresowań uczniów poprzez zachęcanie do udziału w zajęciach pozalekcyjnych, konkursach, projektach, akcjach.
- rozwijanie umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu elektronicznego, bezpieczne korzystanie z Internetu, aplikacji, oprogramowania i nowych inteligentnych technologii cyfrowych.
- kształtowanie zachowań prozdrowotnych, wpieranie aktywności fizycznej, oraz profilaktyka przemocy rówieśniczej i problemów psychicznych.
- rozwijanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich odpowiedzialności za region i ojczyznę.
- systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów i konsekwentne podejmowanie działań dyscyplinujących w stosunku do uczniów opuszczających zajęcia szkolne.

2. Należy niwelować wpływ czynników ryzyka poprzez:

- rozwijanie umiejętności interpersonalnych uczniów, oraz poprawę integracji grup klasowych w celu zapobiegania pogłębiania się izolacji społecznej, w tym włączenie obcokrajowców i mniejszości etnicznej w proces edukacyjno – społeczny.
- praca nad budowaniem poczucia własnej wartości wśród uczniów

- rozpoznawanie specjalnych potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży, a także udzielenie im pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

3. Zintensyfikować działania mające na celu eliminację negatywnych zachowań wśród uczniów (agresja fizyczna, słowna, nadmierne korzystanie z telefonów komórkowych i hejt).

6 Ewaluacja

Ewaluacja polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo – profilaktycznego. Na potrzeby ewaluacji mogą zostać wykorzystane:

- obserwacje zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian;
- rozmowy z rodzicami;
- wypowiedzi nauczycieli na zebraniach Rady Pedagogicznej;
- opinie Samorządu Uczniowskiego;
- ankiety, przeprowadzane wśród uczniów, rodziców, nauczycieli

7 Ustalenia końcowe

Za realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły odpowiedzialni są wszyscy pracownicy Szkoły. Dyrektor Szkoły czuwa nad prawidłowością jego realizacji. Szczegółowe zasady współżycia społecznego, norm zachowania w szkole oraz konsekwencje ich naruszania zawarte są w Statucie Szkoły Podstawowej nr 36 w Zabrzu oraz w Procedurach Szkolnych.

Opracowany przez zespół w składzie:

A. Jagła
A. Kubiak
M. Jaworek
J. Teter
M. Iłczyk
M. Moczko

Uchwalony w porozumieniu z Radą Rodziców Szkoły Podstawowej Nr 36 im. Juliana Tuwima w Zabrzu
Uchwała Rady Rodziców nr 4/2025/2026 z dnia 16 września 2025 r.

Zatwierdzony Uchwałą Rady Pedagogicznej Szkoły Podstawowej Nr 36 im. Juliana Tuwima w Zabrzu
nr 19/25/26 z dnia 16 września 2025 r.

DYREKTOR SZKOŁY

mgr Krystyna Wisniewska
.....
pieczęć i podpis Dyrektora